

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Извештај о урађеној докторској дисертацији кандидата Милана Ресимића

Одлуком 05-01 бр. 3/53-3 од 23.04.2026. године, именовани смо за чланове Комисије за преглед и оцену докторске дисертације кандидата **Милана Ресимића** под насловом

„Интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу“

и на основу тога подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. УВОД

1.1. Хронологија одобравања и израде дисертације

Кандидат Милан Ресимић уписао је докторске академске студије 2020/21. године на Факултету организационих наука, Универзитета у Београду, студијски програм Менаџмент. Положио је све испите предвиђене планом и програмом докторских академских студија и тиме стекао право израде приступног рада.

Милан Ресимић је 03.07.2024. године пријавио израду Приступног рада на докторским академским студијама. Наставно-научно веће Факултета организационих наука, Универзитета у Београду је на седници одржаној 10.07.2024. године, именовало Комисију за преглед, оцену и одбрану приступног рада и оцену научне заснованости теме докторске дисертације, одлуком 05-01 бр. 3/72-7. За потенцијалне менторе именовани су др Снежана Кнежевић, редовни професор, Универзитет у Београду - Факултет организационих наука и др Владимир Цветковић, ванредни професор, Универзитет у Београду - Факултет безбедности. Приступни рад под насловом „Интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу“ одбрањен је 08.10.2024. године.

Извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације усвојен је на седници Наставно-научног већа Факултета организационих наука, Универзитета у Београду одржаној 23.10.2024. године, одлука бр. 05-01 бр. 3/109-6 од 23.10.2024. године. Веће научних области техничких наука Универзитета у Београду, на седници одржаној 18.11.2024. године, одлуком 02 број: 61206-4340/2-24 од 18.11.2021. године, дало је сагласност на Одлуку Наставно-научног већа Факултета организационих наука о прихватању теме докторске дисертације кандидата под насловом „Интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу“, а за менторе су именовани проф. др Снежана Кнежевић и проф. др Владимир Цветковић. На Наставно-научном већу Факултета организационих наука од 20.11.2024. године одобрена је израда докторске дисертације кандидата Милана Ресимића.

Ментори проф. др Снежана Кнежевић и проф. др Владимир Цветковић су 30.03.2026. године поднели Извештај да је кандидат Милан Ресимић завршио израду докторске дисертације. Наставно-научно веће Факултета организационих наука на седници одржаној 23.04.2026. године

одлуком 05-01 бр. 3/53-3 од 23.04.2026. године, именовало је Комисију за оцену завршене докторске дисертације, у саставу:

1. др Весна Богојевић Арсић, редовни професор, Универзитет у Београду - Факултет организационих наука – председник Комисије;
2. др Маријана Деспотовић-Зракић, редовни професор, Универзитет у Београду - Факултет организационих наука;
3. др Драган Вукмировић, редовни професор, Универзитет у Београду - Факултет организационих наука;
4. др Татјана Ивановић, ванредни професор, Универзитет у Београду - Факултет организационих наука;
5. др Александра Митровић, ванредни професор, Универзитет у Крагујевцу- Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи.

1.2. Научна област дисертације

У докторској дисертацији „Интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу“ анализиран је развој концептуалног модела за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу. Дигитално доба је довело до промене парадигме у форензичком рачуноводству, што захтева темељно испитивање техника које користе моћ технологије за откривање и борбу против превара.

У оквиру докторске дисертације је представљен интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу. Детаљно су описане традиционалне и напредне технике са нагласком на њихову примену у реалном амбијенту. Примени аналитике података, вештачке интелигенције, блокчејна и машинског учења у праксама рачуноводствене форензике дато је централно место у овом моделу.

Докторска дисертација „Интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу“ припада научној области техничких наука, подручју организационих наука и ужој научној области менаџмент, за коју је матичан Факултет организационих наука у Београду.

Менторка проф. др Снежана Кнежевић, редовна професорка Факултета организационих наука, Универзитета у Београду, поседује одговарајуће компетенције за вођење дисертације у виду објављених радова у истакнутим научним часописима међународног значаја из области финансијског менаџмента, рачуноводства и ревизије, из које је изабрана у звање. Ментор проф. др Владимир Цветковић, ванредни професор Факултета безбедности, Универзитета у Београду, поседује одговарајуће компетенције за вођење дисертације у виду објављених радова у истакнутим научним часописима међународног значаја из области науке безбедности, из које је изабран у звање.

1.3. Биографски подаци о кандидату

Милан Ресимић рођен је 16.12.1979. године у Ужицу, где је завршио основну школу и гимназију, друштвено-језички смер. Завршио је Вишу школу за спортске тренере у Београду, одсек за борилачке спортове - реални аикидо. Дипломирао је на Факултету за менаџмент у спорту АЛФА БК Универзитета 2005. године са просечном оценом 8,63. Магистрирао је 2007. године на АЛФА БК Универзитету, смер Стратегијски менаџмент са просечном оценом 9,00 а магистарски рад на тему „Анализа основних чинилаца развоја српског шоубизниса“ одбранио је са оценом 10. На докторским студијама на Факултету организационих наука у Београду, студијски програм Менаџмент, положио је у року све испите са просечном оценом 9,88.

Учествовао је на више научних конференција и објавио више научних радова у међународним часописима, у области етичког пословног лидерства, стратегијског и кризног менаџмента, менаџмента знања, управљања финансијским ризиком итд. Објавио је научну

монографију „Главни аспекти лидерства српског шоубизниса“, издавача Задужбина Андрејевић и Апостол центар, и три стручне монографије: „Увод у православно лидерство-вертикала“, „Увод у примењено православно лидерство-хоризонтала“ и „Српско православно пословно и економско лидерство“ у издању Апостол центра православног лидерства.

2. ОПИС ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. Садржај дисертације

Докторска дисертација кандидата Милана Ресимића под насловом „Интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу“ је написана на 171 страни и садржи прилоге на 8 страна, 6 слика, 40 табела и 269 литературних података. На почетку дисертације дат је сажетак на српском и енглеском језику, а на крају дисертације налази се биографија кандидата, истраживачки упитник и три обавезна прилога: Изјава о ауторству, Изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада и Изјава о коришћењу.

Докторска дисертација се састоји из следећих поглавља и потпоглавља:

1. УВОД

- 1.1. Предмет истраживања
- 1.2. Циљеви истраживања
- 1.3. Полазне хипотезе
- 1.4. Методологија истраживања

2. КОРПОРАТИВНО УПРАВЉАЊЕ И РИЗИК ОД ЗЛОУПОТРЕБА И ПРЕВАРА У ДИГИТАЛНОМ ОКРУЖЕЊУ

- 2.1. Корпоративно управљање у динамичном окружењу и финансијске перформансе
- 2.2. Злоупотребе и преваре: дефиниција, димензије и врсте
- 2.3. Нови изазови у финансијској писмености
- 2.4. Рефлексија дигитализације на рачуноводствену професију
- 2.5. Структура корпоративног управљања за ефикасно управљање ризиком од злоупотреба и превара
- 2.6. Лидерство у добром корпоративном управљању као узор културе борбе против превара
- 2.7. Утицај форензичког рачуноводства у организацији на управљање ризиком од злоупотреба и превара и управљачка контрола
- 2.8. Улога стратегија рачуноводствене форензике у смањењу случајева финансијских злоупотреба и превара
- 2.9. Развој стратегија за управљање ризицима и катастрофама у контексту форензичког рачуноводства
- 2.10. Креирање кризних планова и стратегија за брзо откривање и реакцију на финансијске преваре
- 2.11. Побољшање организационе отпорности кроз интеграцију форензичких метода и стратегија управљања катастрофама
- 2.12. Интеграција форензичког рачуноводства са корпоративним управљањем

3. РЕГУЛАТИВА И ЕТИЧКО ЛИДЕРСТВО У ДИГИТАЛНО ДОБА

- 3.1. Законска и професионална регулатива
- 3.2. Утицај интелектуалног капитала на преваре
- 3.3. Утицај етичког лидерства на унапређење управљања ризиком од злоупотреба и преварних радњи
- 3.4. Утицај етичког лидерства на системе интерне контроле
- 3.5. Етичко лидерство у дигиталном окружењу

4. ПРЕВЕНЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ПРЕВАРА И ПЕРФОРМАНСЕ ОРГАНИЗАЦИЈА У САВРЕМЕНОМ ОКРУЖЕЊУ

- 4.1. Специфичности управљања ризиком од превара у приватном и јавном сектору

- 4.2. Приказ модела за превенцију финансијских превара
  - 4.3. Утицај интегрисаног модела за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу на перформансе организација
  - 5. ПРЕВАРЕ И ФОРЕНЗИЧКО РАЧУНОВОДСТВО У ДИГИТАЛНОМ ОКРУЖЕЊУ
    - 5.1. Форензичко рачуноводство као критична компонента у борби против финансијских превара у дигиталном добу
    - 5.2. Критички поглед на традиционалне праксе рачуноводствене форензике
    - 5.3. Креирање пословног сценарија за контролу превенције превара
    - 5.4. Практике рачуноводствене форензике у дигитално доба
      - 5.4.1. Аналитика података за идентификовање образаца преваре
      - 5.4.2. Интеграција вештачке интелигенције у форензичко рачуноводство
      - 5.4.3. Машинско учење и преварне радње
      - 5.4.4. Преварне праксе и блокчејн рачуноводствени системи
      - 5.4.5. Остале праксе рачуноводствене форензике
    - 5.5. Развој програма за превенцију превара у циљу одвраћања и спречавања превара
  - 6. ИНТЕГРИСАНИ МОДЕЛ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРЕВАРА У ДИГИТАЛНОМ ОКРУЖЕЊУ
    - 6.1. Анализа и и евалуација постојећих модела за управљање ризиком од превара у савременом окружењу
    - 6.2. Трансформација професије форензичког рачуновође у савременом окружењу
    - 6.3. Фактори који утичу на развој стратегије за ефикасно управљање ризиком од превара и развој модела детекције и превенције
    - 6.4. Форензичко рачуноводство и ревизија у пословном окружењу
  - 7. ЕМПИРИЈСКО ИСТРАЖИВАЊЕ О ФОРЕНЗИЧКОМ РАЧУНОВОДСТВУ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
    - 7.1. Мерни инструменти
    - 7.2. Прикупљање, припрема и обрада података
  - 8. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА
  - 9. ДИСКУСИЈА
  - 10. ЗАКЉУЧАК
    - 10.1. Кључни налази дисертације
    - 10.2. Импликације дисертације
    - 10.3. Ограничења дисертације
    - 10.4. Правци будућих истраживања
    - 10.5. Општи закључак
- ЛИТЕРАТУРА
- ПРИЛОГ

2.2. Кратак приказ појединачних поглавља

Докторска дисертација под насловом „Интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу“ је структурирана у десет поглавља.

У првом, уводном поглављу докторске дисертације наведени су предмет, циљеви истраживања рада, полазне хипотезе и методологија истраживања. Друго поглавље приказује корпоративно управљање и ризик од злоупотреба и превара у дигиталном окружењу. Укључује корпоративно управљање у динамичном окружењу и финансијске перформансе, злоупотребе и преваре: дефиниција, димензије и врсте, као и нове изазове у финансијској писмености. Поред тога, приказана је и рефлексивна дигитализација на рачуноводствену професију, структура корпоративног управљања за ефикасно управљање ризиком од злоупотреба и превара и лидерство у добром корпоративном управљању као узор културе борбе против превара. Посебна пажња је посвећена утицају форензичког рачуноводства у организацији на управљање ризиком од злоупотреба и превара и управљачка контрола, улози стратегија рачуноводствене форензике у смањењу случајева финансијских злоупотреба и превара, развоју стратегија за управљање

ризицима и катастрофама у контексту форензичког рачуноводства, креирању кризних планова и стратегија за брзо откривање и реакцију на финансијске преваре, побољшању организационе отпорности кроз интеграцију форензичких метода и стратегија управљања катастрофама и интеграцији форензичког рачуноводства са корпоративним управљањем.

Треће поглавље приказује регулативу и етичко лидерство у дигиталном добу. Представљено је кроз приказ законске и професионалне регулативе, утицај интелектуалног капитала на преваре, утицај етичког лидерства на унапређење управљања ризиком од злоупотреба и преварних радњи, утицај етичког лидерства на системе интерне контроле и етичко лидерство у дигиталном окружењу. У четвртном поглављу представљена је превенција финансијских превара и перформансе организација у савременом окружењу, кроз приказ специфичности управљања ризиком од превара у приватном и јавном сектору, модела за превенцију финансијских превара, као и утицаја интегрисаног модела за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу на перформансе организација.

Пето поглавље се бави приказом превара и форензичког рачуноводство у дигиталном окружењу, кроз приказ форензичког рачуноводства као критичне компоненте у борби против финансијских превара у дигиталном добу, али и даје критички поглед на традиционалне праксе рачуноводствене форензике и креирање пословног сценарија за контролу превенције превара. Укључује и приказ пракси рачуноводствене форензике у дигиталном добу и развој програма за превенцију превара у циљу одвраћања и спречавања превара. Шесто поглавље показује интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу. Приказано је кроз анализу и евалуацију постојећих модела за управљање ризиком од превара у савременом окружењу, као и фактора који утичу на развој стратегије за ефикасно управљање ризиком од превара и развој модела детекције и превенције. Поред тога говори се и о трансформацији професије форензичког рачуновође у савременом окружењу, као и о форензичком рачуноводству и ревизији у пословном окружењу.

У седмом поглављу приказана је поставка емпиријског истраживања о форензичком рачуноводству у Републици Србији. Дефинисани су мерни инструменти и приказано прикупљање, припрема и обрада података. У осмом поглављу приказани су резултати истраживања, кроз текстуални и табеларни приказ и објашњење резултата. У деветом поглављу приказана је дискусија резултата. На основу проучавања академске и стручне литературе и емпиријског истраживања, развијен је и приказан концептуални интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу. У десетом поглављу представљена су закључна разматрања, кључни налази дисертације, импликације и ограничења дисертације. Приказани су правци будућих истраживања, као и општи закључак. Након десетог поглавља, приказана је листа референци (литературних података), научне и стручне литературе, коришћене приликом израде докторске дисертације, као и прилози докторске дисертације: попис слика и табела (Прилог 1), истраживачки упитник – анкета у вези са развојем интегрисаног модела за утврђивање и превенцију преварних радњи у организацијама у условима дигитализације (Прилог 2), биографија аутора докторске дисертације (Прилог 3), и обавезни прилози докторске дисертације: изјава о ауторству, изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада и изјава о коришћењу.

3. ОЦЕНА ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1. Савременост и оригиналност

Докторска дисертација „Интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу“ кандидата Милана Ресимића, чији је предмет истраживања развој концептуалног модела за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу представља савремен, оригиналан и мултидисциплинаран научни рад, чији су резултати практично примењиви у области Финансијског менаџмента, рачуноводства и ревизије.

О савремености предмета истраживања дисертације може се закључити и на основу великог броја публикација, књига и научних радова у истакнутим часописима на тему обрађену у дисертацији. Кандидат је истраживање приказано у оквиру докторске дисертације базирао на великом броју научних радова, што говори о актуелности и савремености ове теме.

У докторској дисертацији свеобухватно су анализирана досадашња научна сазнања из интегрисаног модела за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу. Анализом литературе, кандидат указује на идентификовање интегрисаног модела за унапређење вештина форензичких рачуновођа са посебним освртом на улогу лидерства у побољшању финансијског интегритета. Истраживање доприноси новом теоријском оквиру за истраживање спречавања финансијских превара. Резултати истраживања и анализе литературе приказани у докторској дисертацији представљају основу за даља истраживања у овој области, на националном и међународном нивоу.

На основу спроведеног прегледа литературе, у Републици Србији, до сада, нема увида да су спроведена научна истраживања која су заснована на развоју концептуалног модела за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу. Изостанак резултата претходних истраживања, захтевао је теоријску ширину и методолошку поступност - почев од индикативног истраживања, које је послужило за дефинисање хипотеза и полазног модела, затим квантитативног истраживања и статистичке анализе, која је резултирала интегрисаним моделом за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу и, коначно, анализом применљивости добијених резултата.

Кандидат Милан Ресимић је у оквиру докторске дисертације представио интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу који ће омогућити свеобухватно и комплементарно сагледавање утицаја свих нивоа, форми, димензија и елемената етичког лидерства, као и интеграцију таквог модела у стратегију управљања ризиком од превара ради ефикаснијег управљања ресурсима у организацији. Модел је проширен за одређене сегменте који су дефинисани на основу резултата емпиријског истраживања.

Оригиналност дисертације огледа се у чињеници да у доступној литератури, до сада, нема увида у постојање модела за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу који ће омогућити свеобухватно и комплементарно сагледавање утицаја свих нивоа, форми, димензија и елемената етичког лидерства, као и интеграцију таквог модела у стратегију управљања ризиком од превара ради ефикаснијег управљања ресурсима у организацији. Додатно, резултати докторске дисертације могу бити од велике користи доносиоцима одлука, руководиоцима и стручњацима из праксе.

У складу са Правилником о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду, на Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ и на Факултету организационих наука, извршена је провера оригиналности дисертације, коришћењем програма *iThenticate* и *Turnitin*, којом је потврђена оригиналност дисертације.

Имајући у виду изнесено, може се закључити да је предмет истраживања докторске дисертације у складу са савременим и актуелним истраживачким трендовима, а добијени резултати истраживања представљају оригинални допринос постојећим знањима из ове области и отварају простор за њен даљи развој.

3.2. Осврт на референтну и коришћену литературу

Кандидат је у изради докторске дисертације „Интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу“““ користио обимну литературу - 269 референтних литературних јединица, релевантних за тему. Литература је систематизована, анализирана и

коришћена kao основа za izradu teorijskog dela disertacije i konceptualizaciju istraživanja, kao i u cilju predstavljania razmatranog problema istraživanja i u cilju prikaza dosadašnjih predloga za rešavanje sličnih problema i njihovog poređenja. Ova referentna literaturna lista obuhvata različite publikacije, među kojima se ističu: knjige, radovi objavljeni u međunarodno priznatim naučnim časopisima i radovi objavljeni na međunarodnim i domaćim konferencijama. Kompletan spisak analizirane literature predstavljen je u poglavљу Literatura.

U nastavku je naveden deo literature, odnosno referenci, koje su od posebnog značaja za izradu i sadržaj ove doktorske disertacije:

- [1] Adekoya, A. A., Olaoye, S. A., & Lawal, B. A. (2023). Internal Audit Values and Fraud Detection: An Empirical Analysis. *Asian Journal of Economics, Business and Accounting*, 23(17), 162-172.
- [2] Adji, A. F. R., & Chariri, A. (2022). The Role of Leadership Style in Asset Misappropriation: An Ethnography Study. *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics*, 28(3), 28-46.
- [3] Akinbowale, O. E., Klingelhöfer, H. E., & Zerihun, M. F. (2021). The integration of forensic accounting and the management control system as tools for combating cyberfraud. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, 25(2), 1-14.
- [4] Aminian, A., & Tahriri, A. (2022). Presenting a Model of Forensic Accounting Quality in Iran based on Interpretive Structural Modelling (ISM). *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 11(43), 253-274.
- [5] Arel, B., Beaudoin, C. A., & Cianci, A. M. (2012). The impact of ethical leadership, the internal audit function, and moral intensity on a financial reporting decision. *Journal of Business Ethics*, 109, 351-366.
- [6] Bello, O. A., & Olufemi, K. (2024). Artificial intelligence in fraud prevention: Exploring techniques and applications, challenges and opportunities. *Computer Science & IT Research Journal*, 5(6), 1505-1520.
- [7] Capraş, I. L., & Achim, M. V. (2023). An Overview of Forensic Accounting and Its Effectiveness in the Detection and Prevention of Fraud. *Economic and Financial Crime, Sustainability and Good Governance*, 319-346.
- [8] Chartier-Rueg, T. C., & Zweifel, T. D. (2017). Blockchain, leadership and management: Business as usual or radical disruption? *EUREKA: Social and Humanities*, 4, 76-110.
- [9] Edmonds, M., Sorensen, K. B., & Stallings, M. A. (2021). The invisible fraud: The impact of inattentive blindness on auditor fraud detection. *Journal of Forensic Accounting Research*, 6(1), 57-86. <https://doi.org/10.2308/jfar-2019-500>.
- [10] Ejaz, T., Anjum, Z., Rasheed, M., Waqas, M., & Hameed, A. A. (2022). Impact of ethical leadership on employee well-being: The mediating role of job satisfaction and employee voice. *Middle East J. of Management*, 9(3), <https://doi.org/10.1504/mejm.2>, 310-331.
- [11] Elias Cerqueira, F. I. P. E. C. A. F. I., Russo, B. P. T., Amaral, J. V., & Slavov, T. N. B. (2023). Management accounting practices associated with organizational maturity in a regulated environment. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, 27(3).
- [12] Firmansyah, D., Suryana, A., Susetyo, D. P., & Syafei, M. Y. (2024). Fraud Management Model and Forensic Accounting—A Systematic Literature Review. *International Journal of Business, Law, and Education*, 5(2), 2213-2234.
- [13] Grubor, G., Ristić, N., & Simeunović, N. (2013). Integrated forensic accounting investigative process model in digital environment. *International Journal of Scientific and Research Publications*, 3(12), 1-9.
- [14] Gupta, C. M., & Kumar, D. (2020). Creative accounting: a tool for financial crime: a review of the techniques and its effects. *Journal of Financial Crime*, 27(2), 397-411.
- [15] Handoko, B. L., & Rosita, A. (2022, April). „The effect of skepticism, big data analytics to financial fraud detection moderated by forensic accounting“. In: Proceedings of the 6th International Conference on E-Commerce, E-Business and E-Government (pp. 123-130).
- [16] Haoxiang, W., & Smys, S. (2021). A survey on digital fraud risk control management by automatic case management system. *Journal of Electrical Engineering and Automation*, 3(1), 1-14.

- [17] Ilmiha, J., & Suboh, A. S. (2024). The Effectiveness of Internal Control in Preventing Accounting Fraud in Financial Companies. *East Asian Journal of Multidisciplinary Research*, 3(6), 2181-2192.
- [18] Indrianto, D., Antonio Young, J., & Ng, N. (2022). Fraud risk management approach to deterrence fraud at banks in Indonesia. *International Journal of Social Science, Education, Communication and Economics*, 1(5), 661–665.
- [19] Kagias, P., Cheliatsidou, A., Garefalakis, A., Azibi, J., & Sariannidis, N. (2022). The fraud triangle—an alternative approach. *Journal of Financial Crime*, 29(3), 908-924.
- [20] Kaur, B., Sood, K., & Grima, S. (2023). A systematic review on forensic accounting and its contribution towards fraud detection and prevention. *Journal of Financial Regulation and Compliance*, 31(1), 60-95. <https://doi.org/10.1108/JFRC-02-2022-0015>.
- [21] Knežević, S., Mitrović, A., & Cvetković, D. (2019). The role of auditing profession in detecting frauds in financial statements. *NBP-Journal of Criminalistics and Law*, 24(2), 97-109.
- [22] Kusuma, P. J., Putra, F. I. F. S., & Perdana, T. A. (2022). Parsimonious: Initiation of Integrated Financial Health Assessment Model in Preventing Company Bankruptcy (Case Study: PT Pos Indonesia (Persero) Period 2018-2020). *International Journal of Applied Business*, 6(1), 35-51.
- [23] Laleh, N., & Abdollahi Azgomi, M. (2009, March). „A taxonomy of frauds and fraud detection techniques“. In: International Conference on Information Systems, Technology and Management (pp. 256-267). Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg.
- [24] Lotfi, A., Salehi, M., & Lari Dashtbayaz, M. (2022). *The effect of intellectual capital on fraud in financial statements. The TQM Journal*, 34(4), 651-674.
- [25] Melinda, K., Susanti, A., Tarigan, J. K., Deliana, D., & Napitupulu, I. H. (2022). The role of internal audit in fraud prevention and disclosure: Literature review. *Kajian Akuntansi*, 23(1), <https://doi.org/10.29313/ka.v23i1.9400>, 50–66.
- [26] Mitrić, M., Stanković, A., & Lakićević, A. (2012). Forensic Accounting – the Missing Link in Education and Practice. *Management*, 17(65), 41-50.
- [27] Nwaebuni, C., Ekakitie, S. E., & Olannye, A. P. (2023). Improving financial performance through corporate governance management: empirical evidence from listed service firms in Nigeria. *Journal of Global Social Sciences*, 4(15), <https://doi.org/10.196–226>.
- [28] Odeyemi, O., Mhlongo, N. Z., Nwankwo, E. E., & Soyombo, O. T. (2024). Reviewing the role of AI in fraud detection and prevention in financial services. *International Journal of Science and Research Archive*, 11(1), 2101-2110.
- [29] Oladejo, M. T., & Jack, L. (2020). Fraud prevention and detection in a blockchain technology environment: challenges posed to forensic accountants. *International Journal of Economics and Accounting*, 9(4), 315-335.
- [30] Rangineni, S., & Marupaka, D. (2023). Analysis of data engineering for fraud detection using machine learning and artificial intelligence technologies. *International Research Journal of Modernization in Engineering Technology and Science*, 5(7), 2137-2146.
- [31] Salih, J. I., Al Mashkoo, E. A. S., & Al Ramahi, S. K. S. (2022). The role of forensic accounting in reducing earnings management practices. *Soc. Sci. Hum. J.*, 6(06), 2774-2787.

3.3. Опис и адекватност примењених научних метода

У изради докторске дисертације, коришћене су следеће научне методе: прикупљање података, анализа и синтеза. Прикупљање података (које припада корпусу емпиријских метода) спроведено је на бази литературе о форензичком рачуноводству и напредним техникама за откривање злоупотреба и превара у организацијама, као и етичком лидерству која обухвата научне радове, студије, приручнике, уџбенике и стручне публикације издате у земљи и иностранству. Анализа (која припада корпусу емпиријских метода) је коришћена кроз:

- Анализу садржаја и структуре постојећих модела за управљање ризиком од злоупотреба и превара у организацијама;

- Функционалну анализу којом је утврђена међузависност елемената и карактеристика постојећих модела за управљање ризиком од злоупотреба и превара у организацијама и елемената етичког лидерства;
- Компаративну анализу којом је извршен упоредни приказ постојећих приступа и модела управљања ризиком од злоупотреба и превара, њихове карактеристике и функционалност.

Синтеза (која спада у корпус посебних научних метода) је коришћена кроз анализу постојећих модела и предлог сопственог модела управљања ризиком од злоупотреба и превара у организацијама у функцији подршке стратегијском лидерству уз синтезу елемената постојећих решења.

На основу анализе докторске дисертације, закључује се да примењене научне методе и технике одговарају по значају, структури и примени теме докторске дисертације и спроведеног истраживања.

3.4. Применљивост остварених резултата

Конкретни резултати ове докторске дисертације ће омогућити различитим организацијама да стекну увид у значај и начин имплементације новог модела форензичког рачуноводства као основе за стварање платформе на којој би се заснивала борба против злоупотреба и превара у организацијама. Ово је важно за организације, јер без ефикасног управљања ресурсима, нема одрживог пословања. Са становишта друштвене корисности, резултати истраживања могу имати вишеструке импликације, и то кроз унапређење модела форензичког рачуноводства, унапређење процеса етичког лидерства, побољшање перформанси организација, смањење трошкова и повећање задовољства корисника развијеног модела.

Резултати ове докторске дисертације би могли послужити као оквир за менаџере различитих организација да обезбеде модерније радно окружење које омогућава њиховим запосленима да лично расту, развију своје финансијске способности и буду срећнија радна снага. Она може утицати на финансијску индустрију и ограничити преваре уз ефикаснију употребу ресурса.

Импликације за друштвене промене укључују потенцијал повећања поверења у способност организације за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу и посредно побољшања корпоративне репутације. Откривање финансијских превара је сложен аналитички задатак који подразумева идентификовање злонамерних или обмањујућих активности у великом обиму финансијских трансакција и организационих евиденција. Преварно понашање може се јавити у различитим контекстима, укључујући платне трансакције, банкарске активности, корпоративно финансијско извештавање, осигуравајуће захтеве и мреже криптовалута. Растућа дигитализација финансијских услуга значајно је утицала на проширење обима и сложености финансијских података. Истраживање може утицати на позитивне друштвене промене пружањем потенцијала за тестирање нових теорија и модела у вези са проактивном превенцијом финансијских превара у контексту растуће дигитализације. Истраживање такође може утицати на позитивну друштвену промену применом процедура које ће проактивно спречити превару, а не само на откривање превара након што се догоде, што ће на крају довести до побољшања корпоративне ефикасности.

На основу наведеног, закључује се да су резултати ове дисертације применљиви као теоријска основа за даља истраживања, као и за практичну употребу у пракси.

3.5. Оцена достигнутих способности кандидата за самостални научни рад

Кандидат Милан Ресимић је током израде докторске дисертације и научно-истраживачког рада, показао способност сагледавања проблема истраживања са различитих аспеката, самостално обављања научно-истраживачког рада и решавања научних и практичних проблема. Кандидат поседује потребна стручна, теоријска и практична знања за самосталан научно-истраживачки рад, што је потврђено већим бројем објављених научних публикација. У досадашњем научно-

истраживачком раду показао је да поседује темељитост и озбиљност у приступу проблему, креативност у његовом решавању, као и способност сагледавања примене постојећих научних резултата на примерима из праксе. Увидом у библиографију кандидата уочено је да је Милан Ресимић објавио 16 научних радова из уже научне области.

Свеобухватни и систематизовани преглед литературе из области предмета истраживања докторске дисертације, као и критичка анализа постојећих сазнања, показују способност кандидата за самостално откривање и сагледавање отворених проблема истраживања. Кандидат је потом, сопственим истраживањем, потврдио у дисертацији постављене хипотезе истраживања.

Узевши у обзир целокупни ток истраживања и остварене резултате у досадашњем научно-истраживачком раду, Комисија сматра да кандидат Милан Ресимић поседује потребне способности, знања, вештине, као и неопходно искуство и стручност за самосталан научно-истраживачки рад и за пружање одређених научно-стручних доприноса у ужој научној области.

4. ОСТВАРЕН НАУЧНИ ДОПРИНОС

4.1. Приказ остварених научних доприноса

Реализовањем истраживања које је представљено у дисертацији остварено је више научних доприноса.

У научном смислу, основни допринос докторске дисертације је детаљан преглед проучаване области форензичког рачуноводства и етичког лидерства. Такође, у докторској дисертацији су приказани компаративни приступ примењених традиционалних модела форензичког рачуноводства, са истакнутим предностима и недостацима уз указивање на могућа унапређења, са посебним освртом на процес дигитализације и његову улогу у унапређењу истражних вештина форензичких рачуновођа. Допринос ове докторске дисертације је видљив кроз предлог методолошког концепта који ће омогућити свеобухватно и комплементарно сагледавање утицаја свих нивоа, форми, димензија и елемената етичког лидерства, као и интеграцију таквог модела у стратегију управљања ризиком од превара ради ефикаснијег управљања ресурсима у организацији.

Очекује се да ова докторска дисертација, не само да повећа спремност интерних ревизора да имплементирају нове технике у дигиталном окружењу, већ се такође очекује да подстакне ревизоре да брзо усвоје нове праксе. Поред стечених потенцијалних користи, имплементација система за откривање превара заснованих на аналитици података и дигиталним технологијама ће вероватно допринети чињеници да ће организације подстицати и олакшати своје интерне ревизоре у примени система за откривање превара. Истраживачи могу да се ослањају на тренутну праксу како би креирали проактивне моделе за откривање и спречавање финансијских превара у дигиталном окружењу. Ова докторска дисертација је значајна за разумевање тренутне перспективе практичара и начина примене на креирање нових модела и теорија за проактивно спречавање и откривање превара. Будући истраживачи могу да се ослањају на ове информације како би извели нове теорије за проактивно спречавање финансијских превара у дигиталном окружењу.

Очекивани научни доприноси резултата планираног истраживања огледају се у томе да ће развијени модел имати користан утицај на перформансе једне организације, унапређење мултидисциплинарног приступа у идентификовању и превенцији злоупотреба и превара и истражних вештина форензичких рачуновођа, као и систематизација сазнања до којих се дошло развојем модела.

4.2. Критичка анализа резултата истраживања

Увидом у докторску дисертацију, полазне хипотезе и циљеве истраживања, остварене резултате, научне и стручне доприносе, Комисија констатује да је кандидат успешно систематизовао и анализирао постојећа научна сазнања истраживањем савремене релевантне литературе о развоју концептуалног модела за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу. Такође, Комисија констатује да је кандидат спровео емпиријско истраживање испитаника који су у тренутку спровођења истраживања били ангажовани на следећим позицијама: финансијски директор, рачуновођа, екстерни ревизор, финансијски контролор, извршни директор, форензички рачуновођа, интерни ревизор и специјалиста за рачунарску форензику. Креирао је интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу који ће омогућити свеобухватно и комплементарно сагледавање утицаја свих нивоа, форми, димензија и елемената етичког лидерства, као и интеграцију таквог модела у стратегију управљања ризиком од превара ради ефикаснијег управљања ресурсима у организацији.

Поред оствареног научног доприноса, докторска дисертација садржи резултате који су значајни за даљу практичну примену предложених модела. Све постављене појединачне хипотезе су потврђене, чиме је и општа хипотеза потврђена, кроз теоријска разматрања или тестирање коришћењем метода статистичког закључивања. Тиме је остварен научни и стручни допринос и добијена су сазнања која су релевантна за научну и стручну заједницу у овој ужој научној области.

4.3. Верификација научних доприноса

Верификација научних доприноса кандидата Милана Ресимића је извршена објављивањем радова у следећим категоријама: радова у часописима од међународног значаја (M20), радова у зборницима међународних скупова штампаних у целини (M33), радова у часописима од националног значаја штампаних у целини (M50) и рада у зборнику националних конференција (M60), који су наведени у наставку:

Радови у часописима од међународног значаја (M20)

Resimić, M., Knežević, S., Milojević, S. (2026). Financial fraud risk management in dairy companies in Serbia, *Economic of Agriculture*, 73(1), 233-248, UDC 005.334:637.1, DOI: 10.59267/ekoPolj2601233R (M23)

Špiler, M., Matejić, T., Knežević, S., Milašinović, M., Mitrović, A., Bogojević Arsić, V. Obradović, T., Simonović, D., Deptotović, V., Milojević, S., Adamović, M., Resimić, M., & Milošević, P. (2022). Assessment of the bankruptcy risk in the hotel industry as a condition of the COVID-19 crisis using time-delay neural networks. *Sustainability*, 15(1), 272, <https://doi.org/10.3390/su15010272> (M21)

Радови у зборницима међународних скупова штампаних у целини (M33)

Srebro, B., Milošević, M., Resimić, M. (2024). The role of internal audit and internal control in managing fraud risk, *International Academic Conferences*, 11 December 2024, Thessaloniki, Greece, IAI Academic Conference Proceedings, ISSN 2671-3179, pp. 13-21. (M33)

Resimić, M. (2024). Organizacioni model 7S u kontekstu pravoslavnog i etičkog poslovnog liderstva, *STED 2024 XIII International Conference on Social and Technological Development*, Trebinje, 06th-09th JUNE 2024, Zbornik radova, ISBN: 978-99955-40-79-1, str. 78-82. (M33)

Resimić, M. (2024). Otvorene inovacije za unapređenje liderstva, *STED 2024 XIII International Conference on Social and Technological Development*, Trebinje, 06th-09th JUNE 2024, Zbornik radova, ISBN: 978-99955-40-79-1, str. 64-70. (M33)

Knežević S., Resimić M., Forenzičko računovodstvo u visokom obrazovanju u Srbiji iz perspektive studenata, Globalisation Challenges and the Social–Economic Environment of the EU, International Scientific Conference Novo mesto, Slovenija, 15. May, 2025 (M33)

Радови у часописима од националног значаја штампаних у целини (M50)

Milojević, S., Matejić, T., Milošević, M., & Resimić, M. (2025). Towards integrating forensic accounting in university curricula: Evidence from student perceptions. *Journal of process management and new technologies*, 13(3-4), 29-43. (M51)

Resimić, M., Stojiljković, M., & Raičević, J. (2023). The main elements and factors of the development of the concept of knowledge management in the context of business consulting. *BizInfo Blace*, 14(2), 83-93. (M51)

Resimić, M., Milojević, S., Miletović, N., & Adamović, M. (2022). Financial literacy of management and business performance: trends and challenges. *International Academic Journal*, 4(2), 26-29. (M53)

Resimić, M. (2023). Changing of the Roles and Behaviour of Employees from the Aspects of Christian Spirituality and Ethical Leadership-From People Through Human Resources to Cyborg. *International Academic Journal*, 4(2), 8-14. (M53)

Resimić, M. (2021). Ethics of business and social leadership in the corona crisis. *International Academic Journal*, 2(2), 40-44. (M53)

Resimić, M. (2022). Spiritual and ethical marketing as a factor of strategic business leadership: holistic approach. *International Academic Journal*, 3(1), 57-64. (M53)

Радови у зборницима националних конференција (M60)

Cekić, K., Tucović, N., Pantelić, O., Resimić, M., Mitrović, A. (2023). Generisanje štampane dokumentacije u modulu za polise osiguranja SAP sistema, *Zbornik radova XIV Skup privrednika i naučnika SPIN'23 „Digitalni i zeleni razvoj privrede“*, Beograd, 6-7. novembra, ISBN: 978-86-7680-446-7, str. 325-334. (M63)

5. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

На основу прегледа и анализе докторске дисертације под насловом „Интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу“ кандидата Милана Ресимића, Комисија констатује да је докторска дисертација написана у складу са свим захтевима стандарда научно-истраживачког рада, као и да испуњава услове предвиђене Законом о високом образовању, стандардима, правилницима и Статутом Факултета организационих наука, Универзитета у Београду.

Кандидат Милан Ресимић је у докторској дисертацији указао на оригиналне научне закључке. Део тих закључака је потврђен кроз публикацију радова у часописима од међународног значаја (M20), радова у зборницима међународних скупова штампаних у целини (M33), радова у часописима од националног значаја штампаних у целини (M50) и рада у зборнику националних конференција (M60). Имајући у виду научну актуелност дисертације, оригиналност приказаних резултата, као и методолошку и тематску адекватност, докторска дисертација задовољава све потребне критеријуме, те квалификује кандидата, Милана Ресимића за самосталан научноистраживачки рад. Ценећи наведене научне и стручне доприносе докторске дисертације, Комисија констатује да су остварени постављени циљеви истраживања, те позитивно оцењује дисертацију.

На основу свега наведеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Факултета организационих наука, да се докторска дисертација под насловом „Интегрисани модел за превенцију финансијских превара у дигиталном окружењу“ кандидата Милана Ресимића прихвати, изложи на увид јавности и упути на коначно усвајање Већу научних области техничких наука Универзитета у Београду.

У Београду, 12. мај 2026. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Др Весна Богојевић Арсић, редовни професор,
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука

Др Маријана Деспотовић-Зракић, редовни професор,
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука

Др Драган Вукмировић, редовни професор,
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука

Др Татјана Ивановић, ванредни професор,
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука

Др Александра Митровић, ванредни професор,
Универзитет у Крагујевцу, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи